

Финансиски извештаи и извештај на независните
ревизори

Мермерен Комбинат АД Прилеп

31 декември 2012 година

Содржина

	Страна
Извештај на независните ревизори	1
Извештај за финансиската состојба	3
Извештај за сеопфатната добивка	4
Извештај за промените во капиталот	5
Извештај за парични текови	6
Белешки кон финансиските извештаи	7

Извештај на независните ревизори

Grant Thornton DOO
M.H.Jasmin 52 v - 1/7
1000 Skopje
Macedonia

T +389 (2) 3214 700
F +389 (2) 3214 710
www.grant-thornton.com.mk

До Раководството и Акционерите на

Мермерен Комбинат АД Прилеп

Извршивме ревизија на придружните финансиски извештаи на Мермерен Комбинат АД Прилеп (“Друштвото”), составени од Извештај за финансиската состојба на ден 31 декември 2012 година, и Извештај за сеопфатната добивка, Извештај за промените во капиталот и Извештај за паричните текови за годината што тогаш заврши, како и преглед на значајните сметководствени политики и други објаснувачки белешки вклучени на страните од 3 до 45.

Одговорност на Раководството за финансиските извештаи

Раководството е одговорно за изготвување и објективно презентирање на овие финансиски извештаи согласно Меѓународните Стандарди за Финансиско Известување, како и за воспоставување на таква внатрешна контрола која Раководството утврдува дека е неопходна за да овозможи изготвување на финансиски извештаи кои не содржат материјално значајни грешки како резултат на измама или грешка.

Одговорност на ревизорот

Наша одговорност е да изразиме мислење за овие финансиски извештаи врз основа на извршената ревизија. Ние ја извршивме ревизијата во согласност со Меѓународните Стандарди за Ревизија. Тие стандарди бараат наша усогласеност со етичките барања, како и тоа ревизијата да ја планираме и извршуваме на начин кој ќе ни овозможи да стекнеме разумно уверување дека финансиските извештаи не содржат материјално значајни грешки.

Ревизијата вклучува спроведување на процедури со цел стекнување ревизорски докази за износите и објавувањата во финансиските извештаи. Избраните процедури зависат од проценката на ревизорот, и истите вклучуваат проценка на ризиците од постоење на материјално значајни грешки во финансиските извештаи, било поради измама или грешка.

При овие проценки на ризиците ревизорот ја зема во предвид внатрешната контрола релевантна за подготвување и објективно презентирање на финансиските извештаи на Друштвото со цел креирање на такви ревизорски процедури кои ќе бидат соодветни на околностите, но не и за потребата да изрази мислење за ефективност на внатрешната контрола на Друштвото. Ревизијата, исто така вклучува и оценка на соодветноста на применетите сметководствени политики и на разумноста на сметководствените проценки направени од страна на Раководството, како и оценка на севкупната презентација на финансиските извештаи.

Ние веруваме дека стекнатите ревизорски докази претставуваат задоволителна и соодветна основа за нашето ревизорско мислење.

Мислење

Наше мислење е дека, финансиските извештаи ја претставуваат објективно, во сите материјални аспекти, финансиската состојба на Друштвото на ден 31 декември 2012 година, како и резултатот од неговото работење и паричните текови за годината што тогаш завршува, во согласност со Меѓународните Стандарди за Финансиско Известување.

Скопје,

26 март 2013 година

Грант Торнтон ДОО

Директор
Ружа Филипчева

Овластен Ревизор
Биљана Поповска

Финансиски извештаи
31 декември 2012 година

Извештај за финансиската состојба

	Белешки	2012	(Во 000 МКД) На 31 декември 2011
Средства			
Нетековни средства			
Недвижности, постројки и опрема	5	804,241	812,138
Нематеријални средства	6	138,101	21,447
		942,342	833,585
Тековни средства			
Залихи	8	389,151	371,471
Побарувања од купувачи и останати побарувања	9	307,696	353,594
Останати краткорочни финансиски средства	10	5	6
Парични средства и еквиваленти	11	77,012	44,116
		773,864	769,187
Вкупно средства		1,716,206	1,602,772
Капитал			
Акционерски капитал	12	541,150	541,150
Останати компоненти на капиталот		329,355	557,863
Акумулирана добивка		118,194	16,538
Вкупен капитал		988,699	1,115,551
Обврски			
Нетековни обврски			
Позајмици	13	323,217	107,635
		323,217	107,635
Тековни обврски			
Позајмици	13	182,088	114,974
Обврски кон добавувачи и останати обврски	14	211,825	211,977
Обврски по даноци	15	10,377	52,635
		404,290	379,586
Вкупно обврски		727,507	487,221
Вкупно капитал и обврски		1,716,206	1,602,772

Овие финансиски извештаи се одобрени од Одборот на Директори на Друштвото на 28 февруари 2013 година и потпишани во негово име од:

Г-дин Theodoros Malfas
Претседател на Одборот на Директори

Г-дин Ilias Rigoroulos
Главен Извршен Директор

Финансиски извештаи
31 декември 2012 година

Извештај за сеопфатната добивка

	Белешки	(Во 000 МКД)	
		Година што завршува на 31 декември 2012	2011
Приходи од продажба	16	816,111	833,419
Цена на чинење на продажбата	17	(440,145)	(303,915)
Бруто добивка		375,966	529,504
Административни и продажни трошоци	18	(267,068)	(809,204)
Останати деловни приходи	20	42,282	13,866
Добивка / (Загуба) од редовно работење		151,180	(265,834)
Финансиски приходи	21	8,156	18,463
Финансиски (расходи)	21	(41,183)	(27,533)
Финансиски (расходи), нето		(33,027)	(9,070)
Добивка / (Загуба) пред оданочување		118,153	(274,904)
Даночен расход	22	-	(64,331)
Добивка / (Загуба) за годината		118,153	(339,235)
Останата сеопфатна добивка за годината		-	-
Останата сеопфатна добивка за годината		-	-
Вкупна сеопфатна добивка за годината		118,153	(339,235)
Тековна добивка / (загуба) која им припаѓа на имателите на обични акции		118,153	(339,235)
Вкупна сеопфатна добивка која им припаѓа на имателите на обични акции		118,153	(339,235)
Заработувачка по акција (во Денари по акција)	24		
Основна заработувачка по акција			
- Заработувачка од постојано работење		25,21	(72,38)
- Заработувачка од непостојано работење		-	-
Вкупно		25,21	(72,38)
Разводнета заработувачка по акција			
- Заработувачка од постојано работење		25,21	(72,38)
- Заработувачка од непостојано работење		-	-
Вкупно		25,21	(72,38)

Извештај за промените во капиталот

	Акционерски капитал	Останати компоненти на капиталот	Акумулирана добивка	(Во 000 МКД) Вкупно
На 1 јануари 2012	541,150	557,863	16,538	1,115,551
Објавени дивиденди	-	(86,025)	(158,980)	(245,005)
Вкупни трансакции со сопствениците	-	(86,025)	(158,980)	(245,005)
Добивка за годината	-	-	118,153	118,153
<i>Останата сеопфатна добивка:</i>				
Покривање на загубата за 2011 година	-	(142,483)	142,483	-
Вкупна останата сеопфатна добивка	-	(142,483)	142,483	-
Вкупна сеопфатна добивка	-	(142,483)	260,636	118,153
На 31 декември 2012	541,150	329,355	118,194	988,699
На 1 јануари 2011	541,150	560,090	754,531	1,855,771
Објавени дивиденди	-	-	(400,985)	(400,985)
Трансакции со сопствениците	-	-	(400,985)	(400,985)
(Загуба) за годината	-	-	(339,235)	(339,235)
<i>Останата сеопфатна добивка:</i>				
Трансфер на вишокот на продадени и расходувани материјални средства	-	(2,227)	2,227	-
Вкупна останата сеопфатна добивка	-	(2,227)	2,227	-
Вкупна сеопфатна добивка	-	(2,227)	(337,008)	(339,235)
На 31 декември 2011	541,150	557,863	16,538	1,115,551

Финансиски извештаи
31 декември 2012 година

Извештај за парични текови

	Белешки	(Во 000 МКД)	
		Година што завршува на 31 декември 2012	2011
Оперативни активности			
Добивка / (Загуба) пред оданочување		118,153	(274,904)
Корекции за:			
Амортизација и депрецијација	5, 6	63,715	57,285
Резервирање поради оштетување и отпис на побарувања	18	11,155	623,298
Отпис на останати побарувања		-	40
Кусоци	18	180	66
Растур, расипување и крш	18	8,402	-
Отпис на застарени залихи	18	7,283	964
Прилагодување на вредноста на залихите	20	(33,988)	-
Загуби од продажба на недвижности, постројки и опрема	5	-	2,269
Нето евидентирана вредност на отпишана опрема	18	31	1,370
Загуби од продажба на државни обврзници	18	-	89
Отпис на обврски	20	(52)	(601)
Вишоци	20	(45)	-
Финансиски расходи, нето	21	25,766	5,768
Добивка од работење пред промени во оперативен капитал		200,600	415,644
Промени во оперативниот капитал:			
Залихи		500	(127,905)
Побарувања од купувачи и останати побарувања		34,743	270,581
Обврски кон добавувачи и останати обврски		18,649	32,263
Готовина во деловното работење		254,492	590,583
Платени камати		(27,677)	(18,796)
Платен данок на добивка		(62,206)	(46,788)
Парични текови од деловно работење, нето		164,609	524,999
Инвестициони активности			
Набавка на материјални средства, нето од приходи од продажба		(50,659)	(83,702)
Набавка на нематеријални средства, нето од приходи од продажба		(121,854)	(13,056)
Вложување во државни обврзници, нето		1	(75)
Примени камати		3,066	295
Парични текови од инвестициони активности, нето		(169,446)	(96,538)
Финансиски активности			
(Отплата на позајмици) / Нови позајмици, нето		282,696	(166,173)
Платени дивиденди		(244,963)	(360,269)
Парични текови од финансиски активности, нето		37,733	(526,442)
Нето промени кај паричните средства и еквиваленти			
Парични средства и еквиваленти на почетокот	11	44,116	142,097
Парични средства и еквиваленти на крајот	11	77,012	44,116

Белешки кон финансиските извештаи

1 Општи информации

Мермерен Комбинат А.Д. Прилеп (“Друштвото”) е Акционерско Друштво основано и со седиште во Република Македонија. Адресата на неговото регистрирано седиште е: Ул. “Крушевски пат“ 66, Прилеп, Република Македонија.

На 10 април 2009 година Stone Works Holding Cooperatief U.A Netherlands купи 88.4% од акциите на Друштвото. На 31 декември 2012 Друштвото котира на Атинската Берза.

Основната дејност на Друштвото вклучува ископ, обработка и дистрибуција на мермер и декоративен камен. Друштвото ги врши деловните активности на домашен и странски пазари, и со состојба на 31 декември 2012 година вработува 383 лица (2011: 402 лица).

2 Сметководствени политики

Во продолжение се прикажани основните сметководствени политики употребени при подготовката на овие финансиски извештаи. Овие политики се конзистентно применети на сите прикажани години, освен доколку не е поинаку наведено.

2.1 Основа за подготовка

Овие финансиски извештаи се подготвени во согласност со Меѓународните стандарди за финансиско известување (МСФИ) издадени од Одборот на меѓународни сметководствени стандарди (ОМСС). Финансиските извештаи се подготвени со примена на основите за мерење специфицирани во МСФИ за секој поединечен вид на средство, обврска, приход и расход. Основите за нивно мерење се детално опишани во сметководствените политики.

Подготовката на овие финансиски извештаи во согласност со МСФИ бара употреба на одредени критични сметководствени проценки. Таа исто така бара Раководството да употребува свои проценки во процесот на примена на сметководствените политики на Друштвото. Подрачјата што вклучуваат повисок степен на проценка или комплексност, или подрачјата во кои претпоставките и проценките се значајни за финансиските извештаи, се обелоденети во Белешка 4: Значајни сметководствени проценки.

Овие финансиски извештаи се подготвени со состојба на и за годините што завршуваат на 31 декември 2012 и 2011. Тековните и споредбените податоци прикажани во овие финансиски извештаи се изразени во илјади Денари, освен ако не е поинаку наведено.

2.2 Промени во сметководствените политики и обелоденувања

а) Усвојување на "Презентација на точки од останата сеопфатна добивка" (Измени во МСС 1)

Друштвото изврши примена на "Презентација на ставки од Останатата сеопфатна добивка" (Измени во МСС 1). Измените во МСС 1 стапуваат во сила за годишните периоди кои почнуваат на или по 1 јули 2012 година и бараат ентитетите да ги групираат ставките презентирани во Останата сеопфатна добивка како ставки кои, во согласност со останатите МСФИ, нема да бидат рекласификувани последователно во добивки и загуби и ставки кои ќе бидат рекласификувани последователно во добивки и загуби кога одредени услови ќе бидат исполнети. Постоечката можност да се презентираат ставките во Останата сеопфатна добивка пред оданочување или по оданочување останува непроменета; сепак, доколку ставките се презентирани пред оданочување, тогаш измените на МСС 1 бараат данокот кој се однесува на секоја од двете групи на Останатата сеопфатна добивка да биде прикажан одделно.

б) Стандарди, измени и толкувања на постојните стандарди кои сеуште не се во сила и не се применети пред датумот на стапување во сила од страна на Друштвото

На датумот на одобрување на овие финансиски извештаи, одредени нови стандарди, измени и толкувања на постојните стандарди се издадени од страна на ОМСС, но сеуште не се во сила и не се применети од страна на Друштвото пред датумот на стапување во сила (освен за измените на МСС 1 прикажани погоре).

Раководството предвидува дека сите релевантни објави ќе бидат применети во сметководствените политики на Друштвото во првиот период кој почнува по датумот на стапување во сила на објавата. Подолу се презентирани подетално информациите за новите стандарди, измени и толкувања релевантни за финансиските извештаи на Друштвото.

Одредени нови стандарди и толкувања исто така се издадени, но не се очекува да имаат материјално влијание врз финансиските извештаи на Друштвото.

МСФИ 9 Финансиски инструменти (МСФИ 9)

ОМСС има за цел целосно да го замени МСС 39 Финансиски инструменти:

Признавање и мерење. До денес, се издадени поглавјата кои се однесуваат на признавање, класифицирање, мерење и депризнавање на финансиските средства и обврски. Овие поглавја стапуваат во сила за годишните периоди кои почнуваат на или по 1 јануари 2015 година. Останатите поглавја кои се однесуваат на методологијата за оштетување и сметководство за хеџинг сеуште се во процес на развој. Понатаму, во ноември 2011 година, ОМСС привремено одлучи да направи одредени ограничени модификации на моделот за класификација на финансиските средства според МСФИ 9 со цел да нагласи одредени прашања во врска со примената. Раководството на Друштвото треба да го процени влијанието на овој нов стандард врз финансиските извештаи на Друштвото. Сепак, Раководството не очекува да изврши примена на МСФИ 9 се додека сите негови поглавја не бидат издадени, кога ќе може целосно да се процени влијанието на сите настанати измени.

Стандарди за консолидација

Пакетот на стандарди за консолидација стапува на сила за годишни периоди кои почнуваат на или по 1 јануари 2013 година. Информациите за овие нови стандарди подетално се презентирани подолу. Раководството на Друштвото сеуште го нема проценето влијанието на овие нови и ревидирани стандарди.

МСФИ 10 Консолидирани финансиски извештаи (МСФИ 10)

МСФИ 10 го заменува МСС 27 Консолидирани и поединечни финансиски извештаи (МСС 27) и ПКТ 12 Консолидација - Ентитети со посебна намена. Овој стандард ја ревидира дефиницијата за контрола и обезбедува ново обемно упатство за негова примена. Овие нови барања можат да влијаат на одлуката за тоа кои од ентитетите во кои е вложено ќе се смета за подружница и според тоа можат да го променат делокругот на консолидацијата. Сепак, барањата за консолидационите процедури, сметководство за измени на неконтролирани учества и сметководството за губењето на контрола во подружница остануваат непроменети. Првична оцена на Раководството е дека МСФИ 10 нема да ја промени класификацијата (подружници или поинаку) на било кој од постоечките вложувања на Друштвото со состојба на 31 декември 2012 година.

МСФИ 11 Заеднички Ангажмани (МСФИ 11)

МСФИ 11 го заменува МСС 31 Учества во заеднички вложувања (МСС 31). Со овој стандард се усогласува сметководството од страна на вложувачите со нивните права и обврски согласно заедничкиот ангажман. Покрај тоа, можноста во МСС 31 за примена на пропорционална консолидација на заеднички вложувања е елиминирана. МСФИ 11 бара примена на методот на главнина, кој моментално се користи за вложувања во придружени ентитети.

МСФИ 12 Обелоденување на Учество во останати ентитети (МСФИ 12)

МСФИ 12 ги интегрира и усогласува барањата за обелоденување за различни типови на вложувања, вклучувајќи ги и неконтролираните структурирани ентитети. Воведува нови барањата за обелоденување за ризици на кои ентитетот е изложен како резултат на неговата поврзаност со структурирани ентитети.

Упатство за примена на МСФИ 10, 11 и 12

Последователно на издавањето на новите стандарди, ОМСС направи промени на одредбите за примена на МСФИ 10, МСФИ 11 и МСФИ 12. Упатството потврдува дека ентитетот не мора да го применува МСФИ 10 ретроактивно во одредени околности и ги појаснува барањата да се презентираат корегирани споредбени податоци. Упатството исто така прави промени на МСФИ 11 и МСФИ 12 кои обезбедуваат слично ослободување од презентација или корекција на споредбени податоци за периоди пред непосредно претходниот период. Понатаму, обезбедува дополнително ослободување отстранувајќи го барањето да се презентираат компаративни податоци за обелоденувања кои се однесуваат на неконтролирани структурирани ентитети за било кој период пред почетниот годишен период за кој МСФИ 12 се применува. Новото упатство исто така стапува во сила за годишните периоди на или по 1 јануари 2013 година.

Последователни измени на МСС 27 и МСС 28 Вложувања во придружени ентитети и заеднички вложувања (МСС 28)

МСС 27 сега исклучително се однесува на поединечни финансиски извештаи. МСС 28 ги воведува вложувањата во заеднички вложувања во својот делокруг. Сепак, методот на главнина останува непроменет.

МСФИ 13 Мерење на објективна вредност (МСФИ 13)

МСФИ 13 ја појаснува дефиницијата за објективна вредност и дава поврзано упатство и подобрени обелоденувања за мерењето на објективната вредност. МСФИ 13 нема влијание на тоа кои ставки е потребно да бидат мерени по објективна вредност. Истиот е применлив проспективно за годишни периоди кои почнуваат на или по 1 јануари 2013 година. Раководството на Друштвото е во процес на ревидирање на своите методологии на проценка заради нивно усогласување со новите барања и сеуште не го проценило нивното влијание врз финансиските извештаи на Друштвото.

Измени на МСС 19 “Користи за вработените“ (Измени на МСС 19)

Измените на МСС 19 вклучуваат одреден број на целни подобрувања во стандардот. Воглавно, промените се однесуваат на планови за дефинирани користи. Тие:

- го отстрануваат “методот коридор“ и бараат ентитетите да ги признаат сите актуарски добивки и загуби кои настануваат во период на известување
- го менуваат начинот на мерење и презентирање на одредени компоненти од плановите за дефинирани трошоци
- ги зајакнуваат барањата за обелоденување, вклучувајќи ги и информациите за карактеристиките на плановите за дефинирани користи и ризици на кои ентитетите се изложени преку учество во истите.

Измените на МСС 19 стапуваат во сила за годишните периоди кои почнуваат на или по 1 јануари 2013 година и ќе се применуваат ретроспективно.

Пребивање на финансиски средства и финансиски обврски (Измени на МСС 32)

Измените на МСС 32 вклучуваат упатство за примена со цел да се појаснат неконзистентностите во примената на МСС 32 критериумот за пребивање на финансиските средства и финансиските обврски во следниве две области:

- значењето на “тековно има законски извршно право за пребивање“
- дека одредени системи за бруто пребивање може да се сметаат како нето пребивање.

Измените на МСС 32 стапуваат во сила за годишните периоди кои почнуваат на или по 1 јануари 2014 година и ќе се применуваат ретроспективно. Раководството не предвидува овие измени да имаат материјално значајно влијание врз финансиските извештаи на Друштвото.

Обелоденувања - Пребивање на финансиски средства и финансиски обврски (Измени на МСФИ 7)

Во рамките на МСФИ 7 Финансиски инструменти: Обелоденувања (МСФИ 7) беа додадени одредени квалитативни и квантитативни обелоденувања кои се однесуваат на бруто и нето износите на признаените финансиски инструменти кои се: (а) пребиениво извештајот за финансиската состојба и (б) предмет на извршено пребивање од главни договори за пребивање и слични договори, дури и ако не е пребиено во извештајот за финансиската состојба. Измените стапуваат во сила за годишните периоди кои почнуваат на или по 1 јануари 2013 година како и меѓупериодично во рамките на тие годишни периоди. Раководството не предвидува материјално значајно влијание на овие измени врз финансиските извештаи на Друштвото.

Годишни Подобрувања 2009-2011 (Годишни Подобрувања)

Годишните Подобрувања 2009-2011 (Годишни Подобрувања) извршија одредени мали измени во голем број на МСФИ. Измените кои се однесуваат на Друштвото се прикажани подолу:

Појаснување на барањата за почетен извештај за финансиската состојба:

- појаснување дека соодветен датум за почетниот извештај за финансиската состојба е почетокот на претходниот период (при што не е повеќе потребно да бидат презентирани придружни белешки)
- потенцира споредбени барања за почетниот извештај за финансиската состојба кога ентитетот прави промена во сметководствените политики или прави ретроспективни повторни прикажувања или рекласификации, во согласност во МСС 8.

Појаснување на барањата за споредбени информации кои ги надминуваат минималните барања:

- појаснување дека не е потребно да бидат презентирани дополнителни информации за финансискиот извештај во форма на целосен сет на финансиски извештаи за периоди кои ги надминуваат минималните барања
- барања дека било кои дополнителни информации треба да бидат презентирани во согласност со МСФИ и дека ентитетот треба да презентира споредбени информации во придружните белешки за тие дополнителни информации.

Даночен ефект од распределбата на сопствениците на инструменти на капиталот:

- потенцира согледана недоследност помеѓу МСС 12 Данок на добивка (МСС 12) и МСС 32 Финансиски инструменти: Презентација (МСС 32) во однос на признавање на влијанието на данокот на добивка кое се однесува на распределбите на сопствениците на инструменти на капиталот и на трансакциските трошоци кои произлегуваат од трансакција со капиталот.
- појаснување дека намерата на МСС 32 е да ги следи барањата на МСС 12 за сметководство на данокот на добивка кое се однесува на распределбите на сопствениците на инструменти на капиталот и на трансакциските трошоци кои произлегуваат од трансакција со капиталот.

Сегментни информации за вкупни средства и обврски:

- појаснување дека вкупните средства и обврски за одреден известувачки сегмент треба да бидат објавени, ако и само ако: (а) мерење на вкупните средства или вкупните обврски (или двете заедно) е редовно доставено до раководството; (б) постои материјална значајна измена од мерењата кои биле објавени во последните годишни финансиски извештаи за тој известувачки сегмент.

Годишните Подобрувања презентирани погоре стапуваат во сила за годишните периоди кои почнуваат на или по 1 јануари 2013 година. Раководството не предвидува материјално значајно влијание на овие измени врз финансиските извештаи на Друштвото.

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Сметководствени политики (продолжува)

2.3 Трансакции во странска валута

Трансакциите деноминирани во странска валута се искажани во Македонски Денари со примена на официјалниот среден курс на денот на трансакцијата. Средствата и обврските деноминирани во странска валута се искажани во Македонски Денари (“Денари“) по средниот курс на Народната Банка на Република Македонија на последниот ден од пресметковниот период. Сите добивки и загуби кои произлегуваат од курсните разлики прикажани се во Извештајот за сеопфатна добивка како приходи или расходи од финансирање во периодот на нивното настанување. Средните девизни курсеви кои беа применети за прикажување на позициите на Извештајот за финансиска состојба деноминирани во странска валута, се следните.

	31 декември 2012	31 декември 2011
1 УСД	46.6510 Денари	47.5346 Денари
1 ЕУР	61.5000 Денари	61.5050 Денари
Прос. курс на Евро	61.5025 Денари	61.5050 Денари

2.4 Недвижности, постројки и опрема

Недвижностите, постројките и опремата се евидентирани по нивната ревалоризирана вредност, утврдена по пат на проценка извршена од независни овластени проценители, намалена за акумулираната депрецијација и резервирањето поради оштетување. Зголемувањето на евидентираната вредност на недвижностите, постројките и опремата поради ревалоризацијата е признаено во корист на ревалоризационите резерви во рамките на капиталот на Друштвото. Кога ревалоризираните средства се расходуваат или продаваат, соодветниот дел од ревалоризационите резерви се пренесува во корист на нераспределената добивка за периодот.

Депрецијацијата се пресметува во Извештајот за сеопфатнатата добивка според право - пропорционалната метода во текот на проценетиот корисен век на недвижностите, постројките и опремата. Изградените недвижности, постројки и опрема се амортизираат од моментот на нивното ставање во употреба. Депрецијација не се пресметува на земјиштето и инвестициите во тек.

Проценетиот корисен век е како што следи:

Згради	40 години
Погонска опрема	10-20 години
Останата опрема и моторни возила	4-8 години

Резидуалните вредности како и векот на употреба на средствата се проверуваат и доколку е потребно се корегираат, на секој датум на Извештајот за финансиската состојба. Евидентираната вредност на средствата се намалува веднаш до нивната надоместлива вредност во случај кога евидентираната вредност ја надминува надоместливата вредност (Белешка 2.6).

**Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Сметководствени политики (продолжува)**

Приходите или расходите поврзани со оттуѓувања се одредуваат по пат на споредба на приливите од оттуѓување со евидентираниот износ и се евидентираат во Извештајот за сеопфатната добивка како останати приходи или останати расходи. Трошоците по камати за позајмици кои се користат за финансирање на изградба на недвижностите, постројките и опремата се капитализираат за време на периодот кој е потребен да се завршат и подготват средствата за нивно ставање во употреба. Останатите трошоци по основ на позајмици се евидентирани како трошок.

Трошоците за редовно одржување и поправки се евидентираат како деловни расходи во моментот на нивното настанување. Унапредувањата на постоечките средства се капитализираат само доколку тоа ги зголемува идните економски користи опфатени во ставката на недвижности, постројки и опрема.

2.5 Нематеријални средства***Трошоци за истражување и развој***

Трошоците за истражувачки активности кои се превземаат со цел да се добијат нови научни или технички познавања и разбирања се евидентираат во Извештајот за сеопфатна добивка како трошоци во моментот на нивното настанување. Трошоците за развојни активности, со кои наодите од истражувањата се внесуваат во план или дизајн за производство на нови или значително подобрени производи и процеси се капитализираат доколку производот или процесот е технички или комерцијално оправдан и Друштвото има доволно ресурси за реализирање на развојот. Капитализираните трошоци ги вклучуваат набавната вредност на материјалите, директна работна сила и соодветен дел од општите трошоци. Останатите трошоци за развој се признаваат во Извештајот за сеопфатната добивка како трошоци во моментот на нивното настанување. Капитализираните развојни трошоци се евидентираат по набавна вредност намалена за исправка на вредноста и загуби од оштетување. Амортизација се признава во тековните расходи користејќи праволиниска метода во текот на периодот на очекувана корист, кој се проценува дека изнесува пет години.

Трошоци за отворање на нови подрачја

Друштвото ги признава трошоците за отворање на нови подрачја како средства ако и само ако следните услови се исполнети:

- Веројатно е дек идните економски бенефити (подобрен пристап до локациите со руда) поврзани со отворање на нови порачја, ќе се прелеат на сметка на Друштвото;
- Друштвото може да ја идентифицира компонентата локалитетот со руда до кое место пристапот е подобрен; и
- Трошоците кои се однесуваат на отворањето на нови подрачја поврзани со компонентата можат да бидат измерени.

**Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Сметководствени политики (продолжува)**

Средствата за отварање на нови подрачја се евидентираат како дополнување на нематеријални средства. Почетно, тие се мерат по набавна вредност, а тоа е акумулација на трошоци кои се директно направени за вршење на активност за отварање на нови подрачја која го подобрува пристапот до идентифицираната компонента или руда, плус распределба на припишани индиректни трошоци. Трошоците поврзани со инцидентно работење не се вклучени во цената на средствата потребни за отварање на нови подрачја. По почетното признавање, средствата за отварање на нови подрачја се евидентираат по набавна вредност намалена за акумулираната амортизација и помалку поради загуби од оштетувања, доколку ги има. Средствата за отварање на нови подрачја ќе се амортизираат врз систематска основа, во текот на очекуваниот век на идентификуваната компонента на рудата која е попристапна поради отворањето на подрачјето.

Останати нематеријални средства

Трошоците за стекнување права и лиценци се капитализирани и амортизирани користејќи праволиниска метода во текот на период од пет години.

2.6 Оштетување на нефинансиски средства

Недвижностите, постројките и опремата, како и нематеријалните средства се проверуваат за постоење на можни оштетувања секогаш кога одредени настани или промени на услови укажуваат дека евидентираните износ на средствата не може да се надомести. Секогаш кога евидентираните износ на средствата го надминува нивниот надоместлив износ, се признава загуба од оштетување. Надоместливиот износ претставува повисокиот износ помеѓу нето продажната цена и употребната вредност на средствата. Нето продажната цена е износ кој се добива од продажба на средство во трансакција помеѓу добро известени субјекти, додека употребната вредност е сегашната вредност на проценетите идни готовински приливи што се очекува да произлезат од континуираната употреба на средствата и од нивното отуѓување на крајот од употребниот век. Надоместливите износи се проценуваат за поединечни средства или, ако е тоа невозможно, за целата група на средства која генерира готовина.

2.7 Финансиски средства

Друштвото ги класифицира своите финансиски средства во следните категории: финансиски средства по објективна вредност преку добивки и загуби, кредити и побарувања и финансиски средства расположливи за продажба. Класификацијата зависи од целта поради која финансиските средства биле набавени. Раководството ги класифицира своите вложувања во моментот на нивното првично признавање.

Финансиски средства по објективна вредност преку добивки и загуби

Финансиските средства по објективна вредност преку добивки и загуби се финансиски средства кои или се наменети за тргување или исполнуваат одредени услови и се креирани според објективна вредност преку добивки или загуби во моментот на нивното првично признавање.

Средствата во оваа категорија се евидентираат по објективна вредност при што промената во објективната вредност се признава во тековните приходи или расходи.

Оваа категорија на финансиски средства се состои од државни обврзници кои се презентирани како “останати краткорочни финансиски средства”.

Позајмици и побарувања

Позајмиците и побарувањата се не-деривативни финансиски средства со фиксни или одредени плаќања кои не котираат на активен пазар. Тие се вклучени во тековните средства, освен оние кои доспеваат во период подолг од 12 месеци од датумот на известување. Тие се класифицираат како нетековни средства.

Позајмиците и побарувањата на Друштвото на датумот на известување се состојат од побарувања од купувачи, останати побарувања, краткорочни финансиски побарувања како и парични средства и еквиваленти.

Финансиски средства расположливи за продажба

Финансиски средства расположливи за продажба се не-деривативи, кои се било креирани во оваа категорија или пак не се класифицирани во било која од останатите категории. Тие се вклучени во нетековни средства, освен ако раководството нема намера да го отуѓи вложувањето во рок од 12 месеци од датумот на известување. На датумот на известување Друштвото нема средства класифицирани во оваа категорија.

Признавање и мерење на финансиските средства

Набавките и продажбите на финансиските средства се евидентираат на датумот на трансакцијата - датумот на кој што Друштвото има обврска да го купи или продаде средството.

Сите финансиски средства различни од средствата по објективна вредност преку добивки и загуби почетно се признаваат според објективната вредност зголемена за трошоците на трансакциите. Средствата по објективна вредност преку добивки и загуби почетно се признаваат според нивната објективна вредност, при што трошоците на трансакциите се признаваат во Извештајот за сеопфатната добивка. Финансиските средства престануваат да се признаваат по истекот на правата за примање на паричните текови од финансиските средства или по нивното пренесување, а Друштвото ги пренела значително сите ризици и користи од сопственоста.

**Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Сметководствени политики (продолжува)****Финансиски средства (продолжува)**

Финансиски средства расположливи за продажба и финансиските средства по објективна вредност преку добивки и загуби последователно се евидентирани по нивната објективна вредност. Кредитите и побарувањата се евидентирани по амортизирана набавна вредност со употреба на методот на ефективна камата.

Сите финансиски средства кои не се признаваат според објективна вредност преку добивки и загуби почетно се признаваат по нивната објективна вредност зголемена за трошоците на трансакциите. Добивките и загубите од промената на објективната вредност на средствата по објективна вредност преку добивки и загуби се вклучуваат во Извештајот за сеопфатната добивка како “останати (загуби) / добивки нето” во периодот кога настануваат.

Приходите од дивиденди од финансиските средства преку добивки и загуби се признаваат во Извештајот за сеопфатна добивка како дел од останатите приходи во моментот кога Друштвото има воспоставено право на прилив од дивиденда. Промените на објективната вредност на монетарните и не-монетарните вложувања класифицирани како расположливи за продажба се признаени во останатата сеопфатна добивка.

Кога хартиите од вредност класифицирани како расположливи за продажба се продаваат или се оштетени, акумулираната корекција на објективната вредност признаена во капиталот се вклучува во Извештајот за сеопфатната добивка како добивки и загуби од вложувања во хартии од вредност.

Каматите на вложувањата во хартии од вредност расположливи за продажба се пресметани со употреба на методата на ефективна камата и се признаени во Извештајот за сеопфатната добивка како дел од останатите приходи. Дивидендите на вложувањата во инструменти на капиталот расположливи за продажба се признаени во Извештајот за сеопфатната добивка како дел од останатите приходи и кога Друштвото има воспоставено право на прилив од дивиденди.

Објективните вредности на котираните вложувања се базираат на тековните цени на котација. Доколку пазарот за некое финансиско средство не е активен (и за некотирани хартии од вредност), Друштвото утврдува објективна вредност по пат на употреба на техники на проценка.

На секој датум на известување, Друштвото проценува дали постои објективен доказ за оштетување на едно финансиско средство или група на финансиски средства. Кај вложувањата расположливи за продажба, значителното или пролонгирано опаѓање на објективната вредност на финансиското средство под неговата набавна вредност претставува индикатор дека средството е оштетено. Доколку постои таков доказ за финансиските средства расположливи за продажба, кумулативната загуба - измерена како разлика меѓу набавната вредност и тековната објективна вредност, намалена за загубата поради оштетување на тоа финансиско средство која претходно е признаена во добивки и загуби - се отстранува од капиталот и се признава во Извештајот за сеопфатната добивка. Загубите поради оштетување признаени во Извештајот за сеопфатната добивка за вложувањата во инструменти на капиталот не се надоместуваат преку Извештајот за сеопфатната добивка. Тестирањето за оштетување на побарувањата од купувачите е објаснето во продолжение на Белешката 2.10.

Финансиски средства (продолжува)**Оштетување на финансиски средства****а. Средствата евидентирани по амортизирана набавна вредност**

На секој датум на Извештајот за финансиска состојба, Друштвото проценува дали постои објективен доказ за оштетување на едно финансиско средство или група на финансиски средства. Финансиското средство или групата на финансиски средства, се оштетени, и загуба поради оштетување се евидентира само ако постои објективен доказ за оштетување како резултат на еден или повеќе настани кои се случиле по првичното признавање на средствата и дека настанот има влијание на очекуваните идни парични текови на финансиското средство или групата на финансиски средства кои можат веродостојно да се проценат.

Како докази за оштетување може да се земат индикациите дека должникот или групата должници имаат значајни финансиски тешкотии, доцнење при исплата на главница и камата, веројатност дека ќе влезат во стечај или друга реорганизација, и каде што постојат видливи индикации за намалување на идните парични текови како што се промените во економските услови кои кореспондираат со загубата.

За категоријата кредити и побарувања износот на загубата поради оштетување претставува разлика помеѓу евидентираните износ на средството и сегашната вредност на проценетите идни парични текови дисконтирани со примена на изворната ефективна каматна стапка на финансиското средство. Евидентираните износ на средството се намалува и износот на загубата истовремено се признава во Извештајот на сеопфатна добивка. Доколку кредитот или средството кое се чува до доспевање е со променлива каматна стапка, тековната ефективна каматна стапка утврдена според договорот претставува стапката на мерење на било која загуба од оштетување. На пример, Друштвото може да го измери оштетувањето на средството врз основа на објективната вредност на инструментот, користејќи пазарна цена.

Доколку во некој последователен период износот на оштетувањето се намали и тоа намалување може објективно да се поврзе со настан кој настанал после признавањето на оштетувањето (како на пример подобрување на кредитниот рејтинг на должникот), претходно признаената загуба ќе биде вратена со корекција во Извештајот на сеопфатна добивка.

б. Финансиски средства расположливи за продажба

На секој датум на Извештајот за финансиска состојба, Друштвото проценува дали постои објективен доказ за оштетување на едно финансиско средство или група на финансиски средства. За должнички хартии од вредност, Друштвото ги користи критериумите наведени во подточка (а). Кај сопственички хартии од вредност расположливи за продажба, значителното или пролонгирано опаѓање на објективната вредност на хартиите од вредност под нивната набавна вредност претставува индикатор дека средството е оштетено. Доколку постои таков доказ за финансиските средства расположливи за продажба, кумулативната загуба - измерена како разлика меѓу набавната вредност и тековната објективна вредност, намалена за загубата поради оштетување претходно признаена во Извештајот за финансиската состојба, се отстранува од капиталот и се признава во Извештајот за сеопфатната добивка. Загубите поради оштетување признаени во Извештајот за сеопфатната добивка за вложувањата во инструменти на капиталот не се коригираат преку Извештајот за сеопфатната добивка.

**Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Сметководствени политики (продолжува)****Финансиски средства (продолжува)**

Доколку во некој последователен период објективната вредност на должничките инструменти евидентирани како финансиски средства расположливи за продажба се зголеми и зголемувањето може објективно да се поврзе со некој настан по датумот на евидентирањето на оштетувањето во добивките или загубите, претходно признаената загуба ќе биде вратена со корекција во Извештајот на сеопфатна добивка.

2.8 Пребивање на финансиските инструменти

Финансиските средства и обврски се пребиваат и нето вредноста се презентира во Извештајот за финансиска состојба, кога постои законско извршно право за пребивање на признаените вредности и постои можност да се порамнат на нето основа или пак истовремено да се реализираат средствата и подмират обврските.

2.9 Залихи

Залихите се евидентирани по пониската помеѓу набавната и нето реализационата вредност. Трошокот на залихите се одредува користејќи го методот на пондендиран просек. Трошокот за готовите производи и за тековните работи вклучува трошоци направени за дизајнирање, директни материјали, директна работна сила, други директни трошоци и општи трошоци на производство (утврдени врз основа на нормалниот оперативен капацитет). Трошокот на залихите не ги вклучува трошоците по камати за позајмици. Нето реализационата вредност претставува продажна вредност во секојдневниот тек на работата, намалена за применливите променливи продажни трошоци.

2.10 Побарувања од купувачи и останати побарувања

Побарувања од купувачите претставуваат износи од купувачи за продадени стоки или извршени стоки во нормалниот тек на работењето. Доколку наплатата на побарувањата се очекува за една или помалку од една година (или во временска рамка на еден оперативен циклус доколку е подолг), побарувањата се класифицирани како тековни средства. Доколку не го исполнуваат наведениот услов, истите се класифицираат како не-тековни побарувања.

Побарувањата од купувачи иницијално се признаваат по нивната објективна вредност и последователно се измерени според нивната амортизирана набавна вредност со употреба на методот на ефективна каматна стапка, нето од резервирањето поради оштетување. Резервирање поради оштетување се пресметува кога постои објективен доказ дека Друштвото нема да може да ги наплати сите побарувања според нивните оригинални услови на побарувања.

Значителни финансиски потешкотии на должникот, веројатноста за стечај или финансиско реорганизирање како и пролонгирање или неможност за плаќање (повеќе од 90 дена) претставуваат индикатори дека побарувањата од купувачи се оштетени. Износот на резервирањето претставува разлика помеѓу евидентираните износ на средството и сегашната вредност на проценетите идни парични текови дисконтирани со примена на изворната ефективна каматна стапка на финансиското средство. Средствата со краткорочно доспевање не се дисконтираат. Евидентираните износ на средството се намалува преку употребата на сметка за резервирање поради оштетување, а расходот се признава во Извештајот за сеопфатната добивка во рамките на шп продажни и административни трошоци.

**Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Сметководствени политики (продолжува)****Побарувања од купувачи и останати побарувања (продолжува)**

Во случај на ненаплатливост на побарувањето истото се отпишува во сметката за резервирање поради оштетување за побарувања од купувачи. Последователната наплата на претходно отпишаните износи се признаваат во рамките на цпродажни и административни трошоци во Извештајот за сеопфатната добивка.

2.11 Парични средства и еквиваленти

Паричните средства и еквиваленти вклучуваат готовина во благајна, депозити по видување во банки и други краткорочни високоликвидни вложувања кои доспеваат во периоди не подолги од 3 месеци.

2.12 Капитал, резерви, нераспределени добивки и дивиденди**(а) Акционерски капитал**

Акционерскиот капитал се состои од објективната вредност на монетарните влогови од страна на акционерите.

(б) Резерви

Законските резерви се создадени во текот на периодите по пат на распределба на акумулирани добивки врз основа на законската регулатива и одлуките на Раководството на Друштвото.

(в) Нераспределени добивки

Нераспределените добивки ги вклучуваат задржаните добивки од тековниот и претходните периоди.

(г) Дивиденди на обични акции

Дивидендите се признаваат во капиталот во периодот во кој што се одобрени од страна на сопствениците на Друштвото. Дивидендите за годината што се објавени по датумот на Извештајот за финансиската состојба се објавени во Белешката за настани по датумот на известување.

2.13 Обврски кон добавувачи

Обврските кон добавувачи се обврски за плаќање за стоки или услуги кои се стекнати во нормалниот тек на работењето. Обврските се евидентираат како тековни доколку плаќањето на истите се изврши во рок една година или помалку од една година (или во временска рамка на еден оперативен циклус доколку е подолг). Доколку не го исполнуваат наведениот услов, истите се класифицираат како не-тековни обврски. Обврските кон добавувачи се евидентирани по нивната објективна вредност и последователно се измерени според нивната амортизирана набавна вредност со употреба на методот на ефективна каматна стапка.

2.14 Позајмици

Позајмиците иницијално се евидентирани според нивната објективна вредност, намалена за трошоците на трансакција. Последователно, позајмиците се евидентираат според нивната амортизирана набавна вредност; разликите помеѓу примањата (намалени за трошоците на трансакцијата) и надоместливиот износ се признаваат во Извештајот за сеопфатната добивка за времетраењето на позајмиците, користејќи го методот на ефективна каматна стапка.

**Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Сметководствени политики (продолжува)****Позајмици (продолжува)**

Надоместоците кои се плаќаат за воспоставување на кредитни линии се признаваат како трошок за трансакцијата на позајмицата доколку постои веројатност дека дел или целата линија ќе се повлече. Во овој случај, надоместокот се одложува до моментот на повлекувањето.

Доколку не постои доказ дека ќе се повлече одреден дел или сите кредитни линии, надоместокот се капитализира како однапред извршени плаќања за ликвидност и се амортизира за периодот на аранжманот. Позајмиците се класифицирани како тековни обврски освен доколку Друштвото има безусловно право за подмирување на обврската за најмалку 12 месеци по датумот на Извештајот за финансиската состојба.

2.15 Трошоци за позајмување

Општите и посебните трошоци за позајмици директно поврзани со стекнување, изградба или производство на квалификувани средства, кои претставуваат средства за кои е потребен значителен период на време да се подготват за нивната наменска употреба или продажба, се додаваат на набавната вредност на тие средства, до моментот кога средствата се значително подготвени за нивната наменска употреба или продажба.

Приходите од вложувања стекнати од привремена инвестиција на специфични обврски по кредити каде се очекуваат трошоците за квалификувани средства се одземаат од трошоците за позајмување кои можат да се квалификуваат за капитализација.

Сите останати трошоци за позајмици се признаени во добивки или загубите во периодот во кој настанале.

2.16 Тековен и одложен даночен расход

Тековен даночен расход, по стапка од 10%, се пресметува на непризнаените расходи за даночни цели корегирани за даночниот кредит и на помалку искажани приходи, како и на распределената добивка за дивиденди на правни лица - нерезиденти и на физички лица. Нераспределената добивка не се оданочува.

Одложениот даночен расход се евидентира во целост, користејќи ја методата на обврска, за времените разлики кои се јавуваат помеѓу даночната основа на средствата и обврските и износите по кои истите се евидентирани за целите на финансиското известување. При утврдување на одложениот даночен расход се користат тековните важечки даночни стапки. Одложениот даночен расход се задолжува или одобрува во Извештајот за сеопфатната добивка, освен доколку се однесува на ставки кои директно го задолжуваат или одобруваат капиталот, во кој случај одложениот данок се евидентира исто така во капиталот.

Одложените даночни средства се признаваат во обем во кој постои веројатност за искористување на времените разлики наспроти идната расположлива оданочива добивка.

Со состојба на 31 декември 2012 и 2011 година, Друштвото нема евидентирано одложени даночни средства или обврски, бидејќи не постојат временски разлики на овие датуми.

2.17 Надоместоци за вработените

Придонеси за пензиско осигурување

Друштвото има пензиски планови согласно домашната регулатива за социјално осигурување според која плаќа придонеси за пензиско осигурување на своите вработени. Придонесите, врз основа на платите се плаќаат на првиот и вториот пензиски фонд одговорни за исплата на пензиите. Не постојат дополнителни обврски во врска со овие пензиски планови.

Краткорочни користи за вработените

Краткорочните користи за вработените се мерат на недисконтирана основа и се признаваат кога соодветната услуга ќе се добие. Друштвото признава обврска и расход за износот кој што се очекува да биде исплатен како краткорочен бонус во пари или како удел во добивката и доколку Друштвото има сегашна правна или изведена обврска да врши такви исплати како резултат на услуги дадени во минатиот период и доколку обврската може да се процени веродостојно.

Обврски при пензионирање на вработените

Друштвото, согласно законската регулатива исплаќа посебна минимална сума на вработените при пензионирањето во износ еднаков на двомесечна просечна плата. Друштвото нема извршено резервирање за пресметан посебен минимален износ за пензионирање на вработените, бидејќи овој износ не е од материјално значење за финансиските извештаи.

2.18 Данок на додадена вредност

Приходите, трошоците и средствата се признаваат намалени за износот на данокот на додадена вредност, освен:

-Кога данокот на додадена вредност од набавка на средства или услуги не е надоместив од даночната власт, во кој случај данокот на додадена вредност се признава како дел од трошоците за стекнување на средството или како дел од трошокот каде што е соодветно; и

-Побарувања и обврски кои се искажани со вклучен износ на данокот на додадена вредност.

Нето износот на данокот на додадена вредност кој се надоместува од, или се плаќа на даночните органи се вклучува како дел од побарувањата или обврските во Извештајот за финансиската состојба.

2.19 Резервирања

Резервирање се признава кога Друштвото има тековна обврска како резултат на настан од минатото и постои веројатност дека ќе биде потребен одлив на средства кои вклучуваат економски користи за подмирување на обврската, а воедно ќе биде направена веродостојна проценка на износот на обврската. Резервирањата се проверуваат на секој датум на известување и се корегираат со цел да се рефлектира најдобрата тековна проценка. Кога ефектот на временската вредност на парите е материјален, износот на резервирањето претставува сегашна вредност на трошоците кои се очекува да се појават за подмирување на обврската. Резервирања не се признаваат за идни загуби од работење.

2.20 Признавање на приходи

Приходот се состои од приходи од продажба на производи и од услужни дејности. Приходот од главните производи и услуги е прикажан во Белешка 16.

Приходот се евидентира/признава според објективната вредност на надоместоците кои Друштвото ги примило или очекува да ги прими од продажба на производи или обезбедување на услуги без данок на продажба, рабат и продажни попусти.

Друштвото го применува критериумот за признавање на приходот кој е претставен подолу при секој засебен дел од продажната трансакција за да може да ја прикаже природата на трансакцијата. Надоместокот кој се добива од овие трансакции се евидентира како посебна компонента земајќи ја во предвид објективната вредност на секоја компонента.

Приходот се признава кога истиот може да се измери, кога е веројатна наплатата, трошокот кој е направен или може да биде направен, реално може да се измери и кога се исполнети сите критериуми за различните активности на Друштвото. Овие критериуми се засноваат врз база на производите и услугите кои им се обезбедуваат на купувачите и условите од договорот кај секој случај како и подолу наведеното:

Приходи од продажба - продажба на големо

Приходот од продажба на производи се признава во моментот на испорака до корисникот, кога приходот може да се пресмета, кога е сигурно дека ќе има финансиски прилив и кога се исполнети специфични критериуми во однос на активностите на Друштвото. Приходите не се сметаат разумно мерливи се додека сите услови поврзани со продажбата не се исполнети.

Приход од обезбедување на услуги

Приходот од обезбедување на услуги се признава за периодот во кој се обезбедуваат услугите и се евидентира според степенот на завршување кога истиот може со сигурност да биде измерен. Степенот на завршување се одредува врз основа на проверка на извршената работа.

Приход од камата

Приходот од каматата се евидентира пропорционално на времето што го рефлектира ефективниот принос на средствата.

2.21 Преземени и неизвесни обврски

Не се евидентирани неизвесни обврски во финансиските извештаи. Тие се објавуваат доколку постои веројатност за одлив на средства кои вклучуваат економски користи. Неизвесните средства не се евидентирани во финансиските извештаи, но се објавуваат кога постои веројатност за прилив на економски користи.

Износот на неизвесна загуба се евидентира како резервирања доколку е веројатно дека идните настани ќе потврдат постоење на обврска на денот на известување и кога може да се направи разумна проценка на износот на загубата.

2.22 Трансакции со поврзани субјекти

Поврзани субјекти се оние каде што еден од субјектите го контролира другиот или има значително влијание врз финансиските или деловните одлуки на другиот субјект.

2.23 Известување по оперативни сегменти

Сегмент претставува посебна група на средства и деловни активности со кои се обезбедуваат услуги кои подлежат на ризик и награди и се различни од другите сегменти. Географскиот сегмент обезбедува производи и услуги во одредено економско опкружување кое е подложно на ризици кои се разликуваат од ризиците кај други географски сегменти.

2.24 Настани по датумот на известување

Настаните по завршетокот на годината кои обезбедуваат дополнителни информации во врска со состојбата на субјектот на денот на известување (настани за кои може да се врши корегирање) се рефлектирани во финансиските извештаи. Настаните по завршетокот на годината за кои не може да се врши корегирање се прикажуваат во белешките во случај кога се материјално значајни.

3 Управување со финансиски ризици

3.1 Фактори на ризик од финансирање

Деловните активности на Друштвото се изложени на различни финансиски ризици, вклучувајќи ризик од кредитирање како и ризици поврзани со ефектите од промените во девизните курсеви и каматните стапки. Управувањето со ризици на Друштвото се фокусира на непредвидливоста на пазарите и се стреми кон минимизирање на потенцијалните негативни ефекти врз успешноста на деловното работење на Друштвото.

Управувањето со ризици на Друштвото го врши Одборот на директори врз основа на претходно одобрени пишани политики и процедури кои го опфаќаат целокупното управување со ризици, како и специфичните подрачја, како што се ризикот од курсни разлики, ризикот од каматни стапки, ризикот од кредитирање, употребата на соодветни хартии од вредност и вложување на вишок ликвидни средства.

3.2 Пазарни ризици

Ризик од курсни разлики

Друштвото работи на меѓународни пазари и е изложено на ризици од курсни разлики кои произлегуваат од изложеност кон различни валути, посебно во однос на Еврото. Друштвото не користи инструменти за обезбедување од ризик од курсни разлики. Одборот на директори на Друштвото е одговорен за одржување на соодветна нето позиција за секоја валута поединечно, како и вкупно за сите валути.

Евидентираната вредност на монетарните средства и обврски на Друштвото деноминирани во странски валута е како што следи:

Средства		2012	2011
		000 МКД	000 МКД
Парични средства и еквиваленти	ЕУР	68,598	42,117
Побарувања од купувачи - странски купувачи	ЕУР	190,084	315,347
		258,682	357,464
Обврски			
Обврски кон добавувачи - странски добавувачи	ЕУР	(126,160)	(172,062)
Позајмици	ЕУР	(503,898)	(222,363)
		(630,058)	(394,425)

Анализа на сензитивноста на странската валута

	Нето сума во Евра	+10%	-10%
31 декември 2012			
Добивка или загуба	(371,376)	(37,138)	37,138
31 декември 2011			
Добивка или загуба	(36,961)	(3,696)	3,696

Анализата на сензитивноста ги вклучува единствено монетарните ставки деноминирани во странска валута на крајот на годината, при што се врши корекција на нивната вредност при промена на курсот на странската валута за 10%. Позитивниот, односно негативниот износ означува зголемување/намалување на добивката или останатиот капитал, кој што се јавува во случај доколку денарот ја намали/зголеми својата вредност во однос на странските валути за +/- 10%.

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Управување со финансиски ризици (продолжува)

Пазарни ризици (продолжува)

Ризик од каматни стапки

Ризик од каматни стапки претставува ризик дека објективната вредност или идните парични текови на финансиските инструменти ќе имаат промени поради промени во вредноста на пазарните каматни стапки. Друштвото е изложено на ризици поради промени на пазарните каматни стапки најмногу поради долгорочната обврска на Друштвото по основ на долг со варијабилна каматна стапка. Раководството на Друштвото е во најголема мерка одговорно за дневно следење на состојбата на ризикот од нето каматни стапки и одредува лимити за намалување на потенцијалот од каматна неусогласеност.

Следната табела ја прикажува изложеноста на Друштвото на ризици од каматни стапки:

	2012 000 МКД	2011 000 МКД
Средства		
<i>Без каматна стапка:</i>		
Побарувања од купувачи и останати побарувања	219,131	347,601
Парични средства и еквиваленти	75	79
	219,206	347,680
<i>Со фиксна каматна стапка:</i>		
Вложувања во државни обврзници	5	6
Парични средства и еквиваленти	76,937	44,037
	76,942	44,043
	296,148	391,723
Обврски		
<i>Без каматна стапка:</i>		
Обврски кон добавувачи и останати обврски	207,443	210,331
	207,443	210,331
<i>Со фиксна каматна стапка:</i>		
Позајмици	1,407	247
	1,407	247
<i>Со променлива каматна стапка</i>		
Позајмици	503,898	222,362
	503,898	222,362
Каматна сензитивност	712,748	432,940

Номиналните каматни изнесуваат од 6 - месечен Еурибор + 5% (2011: 6 - месечен Еурибор + 4,5%).

Анализа на сензитивноста на каматните стапки

	Нето износ во 000 МКД	2%	-2%
На 31 декември 2012			
Позајмици со променлива каматна стапка	(503,898)	(10,078)	10,078
На 31 декември 2011			
Позајмици со променлива каматна стапка	(222,362)	(4,447)	4,447

3.3 Ризик од кредитирање

Кредитен ризик е ризик од финансиски загуби на Друштвото доколку клиентот или другата страна на финансиските инструменти не си ги исполни обврските од договорот и најчесто настанува од побарувањата од купувачите. Изложеноста на Друштвото на кредитни ризици зависи од индивидуалните карактеристики на секој купувач.

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Управување со финансиски ризици (продолжува)

Ризик од кредитирање (продолжува)

Друштвото има воспоставено политики за продажба на производи и услуги на клиенти со соодветна кредитна историја. Друштвото има политики кои го ограничуваат износот на кредитната изложеност на неговите клиенти. Максималната изложеност на Друштвото на кредитен ризик е претставена со евидентираниот износ на секое финансиско средство во Извештајот за финансиската состојба.

Друштвото утврдува надоместок за оштетување кој претставува проценка за направени трошоци во однос на побарувањата од купувачи што се однесува на одредени загуби поврзани со индивидуално значајни изложувања. Максималната изложеност на Друштвото на ризик од кредитирање е претставена со евидентираниот износ на секое финансиско средство во Извештајот за финансиска состојба како што е прикажано подолу:

	2012	2011
Класи на финансиски средства - евидентирана вредност (во 000 МКД):		
Нетековни побарувања од купувачи	-	-
Вложувања во државни обврзници	5	6
Парични средства и еквиваленти	77,012	44,116
Побарувања од купувачи и останати побарувања	219,131	347,601
	296,148	391,723

Кредитниот ризик за паричните средства и еквиваленти не е од материјално значајна вредност затоа што договорните страни се угледни банки со високо ниво на надворешно кредитирање.

Друштвото ја обезбедува својата кредитна изложеност кон клиентите со банкарски гаранции, акредитиви, парични депозити, плаќања однапред итн. Иако Друштвото има значајна кредитна изложеност на нестабилниот грчки пазар (на околу 60% од продажбата), избраните дистрибутери се претежно извозно ориентирани, факт кој ја минимизира изложеноста на ризик на грчкиот пазар. Според сознанијата, големите потрошувачи на Друштвото, до денес, не доживеале значителни финансиски потешкотии. Кредитниот квалитет на побарувањата од купувачите на 31 декември 2012 година се смета за добар.

Кредитниот квалитет на побарувањата од купувачите и дадените аванси со состојба на датумот на Извештајот за финансиска состојба е обелоденет во Белешка 9.

3.4 Ризик од ликвидност

Друштвото ги контролира потребите за ликвидност преку внимателно следење на планираните плаќања на долговите за долгорочни финансиски обврски како и со планирање на паричниот прилив и одлив кој се очекува во секојдневното работење. Потребите за ликвидност се набљудуваат во различни временски интервали. Побарувањата на нето парични средства се споредуваат со расположливите средства за позајмување за да се утврди дали постои недостиг на средства. Оваа анализа покажува дали расположливите средства за позајмување се очекува да бидат доволни во предвидениот период. Друштвото чува парични средства кои овозможуваат управување со потребите од ликвидност за минимален период од 30 денови. Управувањето со долгорочните потреби од ликвидност се врши со помош на средства од кредитни линии.

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Управување со финансиски ризици (продолжува)

Ризик од ликвидност (продолжува)

Со состојба на 31 декември 2012 и 2011 година, договорната доспеаност на обврските на Друштвото (вклучувајќи исплата на камати, доколку е применливо) е прикажана во следната табела:

На 31 декември 2012	Тековни	1 до 5 години	Нетековни
	1 до 12 месеци (000 МКД)	(000 МКД)	Над 5 години (000 МКД)
Позајмици со камата	182,088	323,217	-
Обврски кон добавувачи и останати обврски	207,443	-	-
	389,531	323,217	-

На 31 декември 2011	Тековни	1 до 5 години	Нетековни
	1 до 12 месеци (000 МКД)	(000 МКД)	Над 5 години (000 МКД)
Позајмици со камата	114,974	107,635	-
Обврски кон добавувачи и останати обврски	210,331	-	-
	325,305	107,635	-

Наведените износи го рефлектираат договорниот недисконтиран паричен тек кој може да се разликува од евидентираната вредност на обврските на датумот на издавање на извештајот.

3.5 Управување со ризик на капитал

Целите на Друштвото при управување со капиталот се овозможување на Друштвото да продолжи со понатамошна континуирана деловна активност со цел да обезбеди приход за акционерите и бенефиции за други заинтересирани лица, како и да одржи оптимална структура на капиталот со цел намалување на трошокот на капиталот.

Со цел да ја одржи или прилагоди структурата на својот капитал, Друштвото може да изврши корекција на износот на дивиденди исплатени на акционерите, да врати капитал на акционерите, да издаде нови акции или да продаде средства.

Показател на задолженост

Структурата на капиталот на Друштвото се состои од обврски, пари и парични еквиваленти и капитал, кој се состои од акционерски капитал, резерви, ревалоризациони вишоци и акумулирана добивка. Раководството ја анализира структурата на капиталот на годишна основа како однос на нето обврските по кредити во однос со вкупниот капитал.

Нето обврските по позајмици се пресметани како вкупни обврски по позајмици намалени за износот на паричните средства и паричните еквиваленти.

Показателот на задолженоста на крајот на годината е прикажан како што следи:

	2012 (000 МКД)	2011 (000 МКД)
Позајмици со камата	505,305	222,609
Парични средства и еквиваленти	(77,012)	(44,116)
Нето обврски	428,293	178,493
Акционерски капитал	988,699	1,115,551
Показател на задолженост	0,43	0,16

3.6 Проценка на објективната вредност

Објективна вредност претставува вредност за која едно средство може да биде заменето или некоја обврска подмирена под нормални комерцијални услови. Објективната вредност се одредува врз основа на проценките направени од раководството, зависно од видот на средството или обврската.

3.6.1 Финансиски инструменти евидентирани по објективна вредност

Финансиските средства измерени според објективната вредност во извештајот за финансиска состојба се прикажуваат во согласност со хиерархијата на објективната вредност која ги групира финансиските средства и обврски во три нивоа кои се базираат на значајноста на влезните податоци користени при мерењето на објективната вредност на финансиските средства. Хиерархијата според објективната вредност е одредена како што следи:

- **Ниво 1:** котираны цени (некорегирани) на активните пазари за идентични средства или обврски;
- **Ниво 2:** останати влезни податоци, покрај котираните цени, вклучени во Ниво 1 кои се достапни за набљудување за средството или обврската, или директно (т.е. како цени) или индиректно (т.е. изведени од цени); и
- **Ниво 3:** влезни податоци за средството или обврската кои не се базираат на податоци достапни за набљудување од пазарот.

31 декември 2012	Ниво 1 (000 МКД)	Ниво 2 (000 МКД)	Ниво 3 (000 МКД)	Вкупно (000 МКД)
Средства				
Државни обврзници	5	-	-	5
Вкупно	5	-	-	5
31 декември 2011	Ниво 1 (000 МКД)	Ниво 2 (000 МКД)	Ниво 3 (000 МКД)	Вкупно (000 МКД)
Средства				
Државни обврзници	6	-	-	6
Вкупно	6	-	-	6

Следнава табела ги прикажува промените во текот на годината на финансиските средства расположливи за продажба класифицирани во ниво 1:

	Финансиски средства расположливи за продажба	Вкупно
На 1 јануари 2012	6	6
Доспеани државни обврзници	(1)	(1)
На 31 декември 2012	5	5

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Управување со финансиски ризици (продолжува)

3.6.2 Финансиски инструменти кои не се евидентирани по објективна вредност

Следната табела ја прикажува евидентираната вредност и објективната вредност на оние финансиски средства и обврски кои во Извештајот на финансиската состојба не се евидентирани според објективната вредност:

	Евидентирана вредност		Објективна вредност	
	2012 (000 МКД)	2011 (000 МКД)	2012 (000 МКД)	2011 (000 МКД)
Средства				
Побарувања од купувачи и останати побарувања	219,131	347,601	219,131	347,601
Парични средства и еквиваленти	77,012	44,116	77,012	44,116
Вкупно средства	296,143	391,717	296,143	391,717
Обврски				
Позајмици	505,305	222,609	505,305	222,609
Обврски кон добавувачи и останати обврски (без законските обврски)	207,443	210,331	207,443	210,331
	712,748	432,940	712,748	432,940

Кредити и побарувања

Кредитите и побарувањата се мерат по амортизирана набавна вредност намалена за резервирање поради оштетување. Нивната објективна вредност е еднаква со нивната евидентирана вредност.

Останати финансиски средства

Објективната вредност на монетарните средства кои ги вклучуваат паричните средства и еквиваленти се смета дека е приближна на нивната евидентирана вредност поради доспеаноста која е пократка од 3 месеци.

Обврски кон добавувачи и обврски од позајмици

Евидентираната вредност на обврските кон добавувачи и од позајмици е приближна на нивната објективна вредност.

4 Значајни сметководствени проценки

При примената на сметководствените политики на Друштвото, опишани во Белешка 2 од Раководството на Друштвото се бара да врши проценки и прави претпоставки за евидентираниите износи на средствата и обврските кои не се јасно воочливи од други извори. Проценките и придружните претпоставки се засновуваат на минати искуства и други фактори, за кои се смета дека се релевантни. При тоа, фактичките резултати може да отстапуваат од таквите проценки.

Проценките и главните претпоставки се проверуваат тековно. Ревидираните сметководствени проценки се признаваат во периодот во кој истите се ревидирани доколку таквото ревидирање влијае само за или во тој период, како и за идни периоди, доколку ревидирањата влијаат за тековниот и идните периоди.

Несигурност во проценките

Оштетување на нефинансиски средства

Загуба од оштетување се признава во износ за кој евидентираните износ на средството или единицата која генерира парични средства ја надминува својата надоместлива вредност. При утврдување на надоместливата вредност, Раководството ги евалуира очекуваните цени и паричните текови од секоја единица што генерира парични средства и утврдува соодветна каматна стапка при пресметување на сегашната вредност на тие парични текови.

Оштетување на финансиски средства

Оштетување на побарувања од купувачи и останати побарувања

Друштвото пресметува оштетување на побарувања од купувачи и останати побарувања врз основа на проценети загуби што резултираат од неможноста на купувачите да ги извршат бараните плаќања. Проценката се базира на старосната структура на побарувањата од купувачи и отпишувањата во минатото, кредитоспособноста на купувачите и промените во условите за плаќање на купувачите, кога се евалуира адекватноста на загубата поради оштетување за спорните побарувања. Тука се вклучени претпоставки за однесувањето на купувачите во иднина и резултирчката наплата во иднина. Ако се влошува финансиската состојба на купувачите, реалното отпишување на тековно постоечките побарувања може да биде поголемо од очекуваното и може да го надмине нивото на досега признатите загуби поради оштетување.

Корисниот век на средствата кои се амортизираат

Раководството врши проверка на корисниот век на средствата кои се амортизираат на секој датум на известување. Раководството проценило дека корисниот век го претставува очекуваното користење на средството. Евидентираните износи се анализирани во Белешка 5 и 6. Сепак, фактичките резултати може да се разликуваат поради технолошката застареност.

Залихи

Залихите се вреднувани по пониската помеѓу набавната и нето реализационата вредност. При утврдување на нето реализационата вредност, се зема најобјективниот доказ / податоци расположливи при правењето на проценките.

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2012
(Сите износи се изразени во илјади Денари освен доколку не е поинаку наведено)

5 Недвижности, постројки и опрема

	Земјиште и згради	Машини и опрема	Инвестиции во тек	Вкупно
На 1 јануари 2011				
Набавна или ревалоризациона вредност	301,367	959,004	10,095	1,270,466
Исправка на вредноста	(90,028)	(392,055)	-	(482,083)
Нето евидентирана вредност	211,339	566,949	10,095	788,383
Година што завршува на 31 декември 2011				
Почетна нето евидентирана вредност	211,339	566,949	10,095	788,383
Набавки, нето од трансфери од инв. во тек	12,650	69,314	1,738	83,702
Отуѓувања, нето	(416)	(5,246)	(46)	(5,708)
(Депрецијација) за годината	(6,575)	(47,664)	-	(54,239)
Крајна нето евидентирана вредност	216,998	583,353	11,787	812,138
На 31 декември 2011 / 1 јануари 2012				
Набавна или ревалоризациона вредност	313,601	1,023,072	11,787	1,348,460
Исправка на вредноста	(96,603)	(439,719)	-	(536,322)
Нето евидентирана вредност	216,998	583,353	11,787	812,138
Година што завршува на 31 декември 2012				
Почетна нето евидентирана вредност	216,998	583,353	11,787	812,138
Набавки, нето од трансфери од инв. во тек	6,701	44,480	(522)	50,659
Отуѓувања, нето	-	(41)	-	(41)
(Депрецијација) за годината	(6,845)	(51,670)	-	(58,515)
Крајна нето евидентирана вредност	216,854	576,122	11,265	804,241
На 31 декември 2012				
Набавна или ревалоризациона вредност	320,302	1,067,511	11,265	1,399,078
Исправка на вредноста	(103,448)	(491,389)	-	(594,837)
Нето евидентирана вредност	216,854	576,122	11,265	804,241

Инвестиции во тек

На 31 декември 2012 година, инвестициите во тек во износ од 11,265 илјади Денари се состојат од трошоци за изградба на дел од филтерна станица и набавка на компјутерска опрема.

Расход и продажба на машини и опрема

Во текот на 2012 година, Друштвото расходуваше и продаде дел од својата канцелариска опрема и компјутери со нето евидентирана вредност од 41 илјади Денари (2011: 5,708 илјади Денари).

Залог врз недвижностите, постројките и опремата

Со состојба на ден 31 декември 2012, Друштвото има дадено заложни права - хипотеки врз дел од своите недвижности (деловни објекти, машини и опрема) како гаранција за исполнување на обврските по позајмици (види Белешка 13). На датумот на известување, нивната проценета вредност изнесува 516,600 илјади Денари (види Белешка 25).

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2012
(Сите износи се изразени во илјади Денари освен доколку не е поинаку наведено)

6 Нематеријални средства

	Трошоци за трговски знаци и за развој	Нематеријални средства во подготовка	Вкупно
На 1 јануари 2011			
Набавна или ревалоризациона вредност	9,687	3,861	13,548
Исправка на вредноста	(2,111)	-	(2,111)
Нето евидентирана вредност	7,576	3,861	11,437
Година што завршува на 31 декември 2011			
Почетна нето евидентирана вредност	7,576	3,861	11,437
Набавки, нето од преноси од инвестиции во тек (Амортизација) за годината	12,663 (3,046)	393 -	13,056 (3,046)
Крајна нето евидентирана вредност	17,193	4,254	21,447
На 31 декември 2011 / 1 јануари 2012			
Набавна или ревалоризациона вредност	22,350	4,254	26,604
Исправка на вредноста	(5,157)	-	(5,157)
Нето евидентирана вредност	17,193	4,254	21,447
Година што завршува на 31 декември 2012			
Почетна нето евидентирана вредност	17,193	4,254	21,447
Набавки, нето од преноси од инвестиции во тек (Амортизација) за годината	11,826 (5,200)	110,028 -	121,854 (5,200)
Крајна нето евидентирана вредност	23,819	114,282	138,101
На 31 декември 2012			
Набавна или ревалоризациона вредност	34,176	114,282	148,458
Исправка на вредноста	(10,357)	-	(10,357)
Нето евидентирана вредност	23,819	114,282	138,101

Во текот на втората четвртина од 2012, Друштвото потпиша договор со подизведувач за вршење на различен вид на услуги поврзани со подготовка на земјиштето и отварање на нови подрачја за обработка. Поради фактот дека изведувањето на работите е поврзано со развојната и пред производствената фаза, Друштвото ги капитализираше сите трошоци во износ од 109,193 илјади Денари како нематеријални средства во Извештајот за финансиската состојба.

Со состојба на 31 декември 2012 година, нематеријалните средства во подготовка во износ од 5,089 илјади Денари во целост се однесуваат на набавка на софтвер од>Login Системи доо Скопје, домашен добавувач на софтвер.

Од вкупната амортизација и депрецијација за годината што заврши на 31 декември 2012 во износ од 63,715 илјади Денари (2011: 57,285 илјади Денари), износот од 60,958 илјади Денари (2011: 54,440 илјади Денари) е алоцирани во цена на чинење на продажбата, додека преостанатите 2,757 илјади Денари (2011: 2,845 илјади Денари) - во административни и продажни трошоци (види Белешка 18).

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
 Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2012
 (Сите износи се изразени во илјади Денари освен доколку не е поинаку наведено)

7 Финансиски инструменти по категории

Евидентираниите вредности на финансиските средства и обврски на Друштвото признаени на датумот на Извештајот за финансиска состојба за објавените периоди можат исто така да бидат категоризирани на следниов начин:

	Кредити и побарувања	Средства по објективна вредност преку добивки и загуби	Расположливи за продажба	Вкупно
31 декември 2012				
Средства според Извештајот за фин. состојба				
Останати краткорочни финансиски средства	-	5	-	5
Побарувања од купувачи и ост. побарувања	219,131	-	-	219,131
Парични средства и еквиваленти	77,012	-	-	77,012
	296,143	5	-	296,148
		Средства по објективна вредност преку добивки и загуби	Останати финансиски обврски	Вкупно
Обврски според Извештајот за фин. состојба				
Каматоносни позајмици		-	505,305	505,305
Обврски кон добавувачи и останати обврски		-	207,443	207,443
		-	712,748	712,748
31 декември 2011				
Средства според Извештајот за фин. состојба				
Останати краткорочни финансиски средства	-	6	-	6
Побарувања од купувачи и останати побарувања	347,601	-	-	347,601
Парични средства и еквиваленти	44,116	-	-	44,116
	391,717	6	-	391,723
		Обврски по објективна вредност преку добивки и загуби	Останати финансиски обврски	Вкупно
Обврски според Извештајот за фин. состојба				
Каматоносни позајмици		-	222,609	222,609
Обврски кон добавувачи и останати обврски		-	210,331	210,331
		-	432,940	432,940

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2012
(Сите износи се изразени во илјади Денари освен доколку не е поинаку наведено)

8 Залихи

	2012	2011
Производство во тек	264,834	224,981
Готови производи	90,679	20,121
Резервни делови	21,085	9,327
Суровини	7,323	111,692
Трговски стоки	4,919	4,931
Останато	311	419
	389,151	371,471

Во текот на 2012 година, оштетените залихи во износ од 7,283 илјади Денари (2011: 964 илјади Денари) се отпишани на товар на тековните добивки и загуби. Понатаму, трошок за растур, расипување и крш беше признат во износ од 8,402 илјади Денари (2011: нема) во тековните добивки и загуби (види Белешка 18).

9 Побарувања од купувачи и останати побарувања

	2012	2011
Побарувања од купувачи		
Домашни купувачи	30,913	34,441
Странски купувачи	82,295	465,326
Побарувања од поврзани субјекти (види Белешка 23)	107,825	288,700
	221,033	788,467
Намалено за: резервирања за оштетување	(4,812)	(443,457)
	216,221	345,010
Останати побарувања		
Однапред платен данок на добивка	62,206	-
Одложени трошоци	16,805	937
Однапред платен ДДВ	6,258	3,055
Аванси на добавувачи	3,296	2,001
Останати тековни побарувања	2,910	184,797
	91,475	190,790
Намалено за: резервирања за оштетување	-	(182,206)
	91,475	8,584
Побарувања од купувачи и останати побарувања	307,696	353,594

На 24 март 2009 година, Друштвото склучи договор со Phalercos LTD Cyprus за одредување на периодот во кој ќе се врши отплата на заостанатите побарувања. Согласно договорот, побарувањата од Phalercos LTD Cyprus во износ од 437,626 илјади Денари доспеваат на 31 декември 2011 година. Уплата не беше извршена пред или после 31 декември 2011 година. Врз основа на веќе превземените чекори и недостатокот на одговор од Phalercos LTD Cyprus, Раководството на Друштвото процени дека износот на побарувањата не може да се наплати и со состојба на 31 декември 2011 година евидентираше исправка на вредноста за целиот износ на побарувањето. Во текот на 2012 година, Друштвото доби и потврда од ликвидаторот од Phalercos LTD Cyprus во која се наведува дека должникот е во стечај и нема средства за подмирување на своите обврски кон Друштвото. Според тоа, со состојба на 31 декември 2012 година, Друштвото изврши отпис на побарувањето од Phalercos LTD Cyprus кое претходно беше целосно резервирано.

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
 Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2012
 (Сите износи се изразени во илјади Денари освен доколку не е поинаку наведено)

Побарувања од купувачи и останати побарувања (продолжува)

На 28 мај 2012 година, Друштвото склучи неофицијален договор со FHL N. Kyriakidis Marbles - Granites S.A. ("FHL") за промоција на брендот Сивец и останатите производи на Друштвото за периодот до 31 март 2014 година. Овој договор претставува дел од пријателското решение постигнато помеѓу двете компании во врска со нивниот спор од 2011 година пред меѓународниот арбитражен трибунал. Во согласност со овој договор FHL ќе имаат право да купат 25% од производите од Сивец ископани од страна на Друштвото. Согласно овој спор, Друштвото има признаено исправка на вредноста на со состојба на 31 декември 2011 година во износ од 182,206 илјади Денари. Сепак, во 2012 година Друштвото ја доби конечната одлука од страна на меѓународниот арбитражен трибунал и изврши отпис на претходно резервираните побарувања од FHL во износ од 182,431 илјади Денари.

Со состојба на 31 декември 2012 година, салдото од 62,206 илјади Денари се однесува на претходно платен аконтации за данок на добивка за кој Друштвото поднесе барање за поврат на данок од Управата за јавни приходи. Во согласност со Законот за данок на добивка, Управата за јавни приходи е должна да изврши плаќање во рок од 60 дена од денот на поднесување на барањето за поврат на данок.

Анализата на старосната структура на побарувањата од купувачите и аванси на добавувачи со состојба на 31 декември 2012 година е како што следи:

	Домашни	Странски	Аванси	Вкупно
Недоспеани	999	181,981	-	182,980
До 1 година	611	4,668	3,225	8,504
Над 1 година	29,303	3,471	71	32,845
	30,913	190,120	3,296	224,329
Намалено за резервирање поради оштетување	(4,777)	(35)	-	(4,812)
	26,136	190,085	3,296	219,517

Анализата на старосната структура на побарувањата од купувачите и аванси на добавувачи со состојба на 31 декември 2011 година е како што следи:

	Домашни	Странски	Аванси	Вкупно
Недоспеани	-	301,710	-	301,710
До 1 година	17,771	447,357	1,907	467,035
Над 1 година	16,670	4,959	94	21,723
	34,441	754,026	2,001	790,468
Намалено за резервирање поради оштетување	(4,778)	(438,679)	-	(443,457)
	29,663	315,347	2,001	347,011

Со состојба на 31 декември 2012 година кредитниот квалитет на портфолиото на побарувањата од купувачите и авансите кон добавувачите на Друштвото е како што следи:

	Недоспеани и неоштетени	Доспеани но неоштетени	Оштетени	Вкупно
Набавна вредност	182,980	36,537	4,812	224,329
Намалено за резервирање поради оштетување	-	-	(4,812)	(4,812)
	182,980	36,537	-	219,517

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2012
(Сите износи се изразени во илјади Денари освен доколку не е поинаку наведено)

Побарувања од купувачи и останати побарувања (продолжува)

Со состојба на 31 декември 2011 година кредитниот квалитет на портфолиото на побарувањата од купувачите и авансите кон добавувачите на Друштвото е како што следи:

	Недоспеани и неоштетени	Доспеани но неоштетени	Оштетени	Вкупно
Набавна вредност	301,710	45,301	443,457	790,468
Намалено за резервирање поради оштетување	-	-	(443,457)	(443,457)
	301,710	45,301	-	347,011

Промените во сметката на резервирање поради оштетување на побарувањата од купувачите за годините коишто завршуваат на 31 декември 2012 и 2011 се како што следи:

	2012	2011
На 1 јануари	443,457	5,123
Отпис на оштетени претходно резервирани побарувања	(1,019)	(347)
Отпис на оштетени претходно резервирани побарувања - Phalercos LTD Cyprus	(437,590)	-
Исправка на вредност на оштетени побарувања	-	438,681
Курсни разлики	(36)	-
На 31 декември	4,812	443,457

Промените во сметката на резервирање поради оштетување на останатите побарувања за годините коишто завршуваат на 31 декември 2012 и 2011 се како што следи:

	2012	2011
На 1 јануари	182,206	-
Исправка на вредност на оштетени побарувања	-	182,206
Отпис на исправката на вредноста на оштетени побарувања	(182,431)	-
Курсни разлики	225	-
На 31 декември	-	182,206

10 Останати краткорочни финансиски средства

Останатите краткорочни финансиски средства во целост се состојат од обврзници издадени од Владата на Република Македонија, а поголемиот дел од нив е искористен за подмирување на концесиските обврски на Друштвото кон Министерството за економија на Република Македонија. Државните обврзници се евидентирани по објективна вредност.

	2012	2011
На 1 јануари	6	20
Инвестиции во доспеани државни обврзници	-	5,952
Продажба на државни обврзници	-	(2,817)
Подмирување на обврски за концесии	-	(3,060)
Доспеани државни обврзници	(1)	-
Загуби од продажба на државни обврзници (види Белешка 18)	-	(89)
На 31 декември	5	6

11 Парични средства и еквиваленти

	2012	2011
Денарски и девизни сметки во банки	76,937	44,037
Готовина во благајна	75	79
	77,012	44,116

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2012
(Сите износи се изразени во илјади Денари освен доколку не е поинаку наведено)

12 Акционерски капитал

Издадени акции

	Број на акции	Обични акции	Премија	Вкупно
Одобрени, издадени и во целост платени обични акции со номинална вредност од 1 Евро		(000 МКД)	(000 МКД)	(000 МКД)
На 31 декември 2012 и 2011	4,686,858	287,372	253,778	541,150

Структурата на акционерскиот капитал со состојба на 31 декември 2012 и 2011 година, е како што следи:

	Број на акции	Износ во евра	%
<i>Stone Works Holding Cooperatief U.A Netherlands</i>	4,143,357	4,143,357	88.40
<i>Piraeus Bank SA.</i>	468,700	468,700	10.00
Останати - малцинско учество	74,801	74,801	1.60
	4,686,858	4,686,858	100.00

Останати компоненти на капиталот

	Законски резерви	Ревалоризациони резерви	Вкупно
На 1 јануари 2012	460,526	97,337	557,863
Трансфер на дивиденда	(86,025)	-	(86,025)
Покривање на загубата за 2011 година	(142,483)	-	(142,483)
31 декември 2012	232,018	97,337	329,355
На 1 јануари 2011	460,526	99,564	560,090
Трансфер на вишокот од продадени и расходуван материјални средства	-	(2,227)	(2,227)
31 декември 2011	460,526	97,337	557,863

Ревалоризациони вишоци

Ревалоризационите вишоци, кои со состојба на 31 декември 2012 година, изнесуваат 97,337 илјади Денари (31 декември 2011: 97,337 илјади Денари) се иницијално создадени во текот на 2002 година, врз основа на извршена независна проценка на недвижностите, постројките и опремата на Друштвото. Последователните промени (префрлувања во нераспределена добивка) се однесуваат на делот на ревалоризационите вишоци вклучени во продадените средства.

Резерви

Резервите, кои со состојба на 31 декември 2012 година изнесуваат 232,018 илјади Денари (31 декември 2011: 460,526 илјади Денари), се создадени во текот на годините преку распределба на нето добивката по оданочување. Во согласност со законската регулатива, Друштвото има обврска секоја година да издвојува 15% од својата годишна нето добивка по оданочување, се додека нивото на тие резерви не достигне 20% од регистрираниот капитал. Врз основа на Одлуката бр. 02-495/5 од 16 мај 2012 година, дел од законските резерви во износ од 142,483 илјади Денари се распределени за покривање на загубата од 2011 година.

Со одлука на Собранието на Друштвото, резервите може да се распределат за дивиденди на акционерите и/или за откуп на сопствени акции.

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2012
(Сите износи се изразени во илјади Денари освен доколку не е поинаку наведено)

Акционерски капитал (продолжува)

Дивиденди

На 05 март 2012 година, согласно Одлука на Собрание на акционери број 02-253/3, дел од нераспоредената добивка од минати години пред 1 јануари 2009 во износ од 245,005 илјади Денари (2011: 400,985 илјади Денари) е распоредена за исплата на дивиденди.

Во текот на март 2012 година, Друштвото исплати дивиденди на своите акционери во вкупен износ 244,963 илјади Денари (2011: 400,367 илјади Денари) кои не се оданочуваат откако се префрлени од нераспределените добивки и резерви акумулирани во годините пред 01 јануари 2009 (2011: 40,098 илјади Денари се однесува на данок на дивидендите).

13 Позајмици

	2012	2011
Долгорочни каматоносни позајмици од банки		
Комерцијална Банка ад, Скопје (18,920,000 Еур; кам.стапка 6м.еуриб.+5%)	380,618	217,237
Комерцијална Банка ад, Скопје (123,280,000 Ден; кам. стапка 7.5% год)	123,280	-
<i>Обврски за финансиски наем</i>	765	-
	504,663	217,237
Намалено за тековна доспеаност на долгорочни позајмици	(181,446)	(109,602)
Вкупно долгорочни позајмици	323,217	107,635
Краткорочни каматоносни позајмици од банки		
Комерцијална Банка ад, Скопје (200,000 Еур;кам. стапка 6м.еуриб.+4.5%)	-	5,125
Комерцијална Банка ад, Скопје, виза кредитна картичка	159	247
<i>Обврски за финансиски наем</i>	483	-
	642	5,372
Зголемено за тековна доспеаност на долгорочните позајмици	181,446	109,602
Вкупно краткорочни позајмици	182,088	114,974

Вкупните зголемувања на позајмиците и обврските за финансиски наем во текот на годината која заврши на 31 декември 2012 изнесуваат 415,780 илјади Денари (2011: 12,306 илјади Денари). Вкупните отплати во текот на истиот период изнесуваат 133,066 илјади Денари (2011: 178,288 илјади Денари).

Планот за отплата на долгорочните позајмици е како што следи:

	2012	2011
Во рок од 12 месеци	181,446	109,602
Во рок од 1 - 2 години	112,661	88,213
Во рок од 2 - 5 години	209,791	19,422
	503,898	217,237

Позајмиците од локалните финансиски институции се обезбедени со хипотека на дел од имотот на Друштвото (види Белешки 5 и 25).

Долгорочни обврски за финансиски наем се однесуваат на наме на возила. Планот за отплата на обврските за финансиски наем е како што следи:

	2012	2011
Сегашна вредност на плаќањето:		
Во рок од 1 година	483	-
Во рок од 1-5 години	765	-
Во рок над 5 години	-	-
	1,248	-

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2012
(Сите износи се изразени во илјади Денари освен доколку не е поинаку наведено)

14 Обврски кон добавувачи и останати обврски

	2012	2011
Обврски кон добавувачи		
Домашни добавувачи	65,470	22,197
Странски добавувачи	107,157	170,032
Обврски кон поврзани субјекти (види Белешка 23)	19,003	2,030
	191,630	194,259
Останати тековни обврски		
Обврски кон вработените и раководството	14,147	14,585
Аванси на купувачи	4,382	533
Обврски по камати	1,509	765
Обврски по дивиденди (нето од локални даноци)	118	84
Пресметани одложени трошоци	-	1,113
Останато	39	638
	20,195	17,718
Вкупно обврски кон добавувачи и останати обврски	211,825	211,977

15 Обврски по даноци

	2012	2011
Данок на добивка	5,687	48,202
Надомест за концесија и други давачки	3,822	3,500
Данок по задршка	671	-
Обврски за персонален данок	183	177
Данок на дивиденди исплатени на нерезиденти	14	756
	10,377	52,635

16 Приходи од продажба

	2012	2011
Домашен пазар	44,950	54,864
Странски пазари:		
- Грција	415,872	11,449
- Кипар	227,195	671,101
- Поранешна Југославија	38,217	38,899
- Останати пазари	89,877	57,106
Вкупна продажба на странски пазари	771,161	778,555
Вкупно приходи од продажба	816,111	833,419

17 Цена на чинење на продажбата

	2012	2011
Залиха на готови производи и недовршено п/во на 1 јануари	336,673	215,853
Зголемено за: Вкупно производство за годината завршена на 31 декември	458,999	424,735
Намалено за: Залиха на гот. произв. и недовршено п/во на 31 декември	(355,527)	(336,673)
	440,145	303,915

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2012
(Сите износи се изразени во илјади Денари освен доколку не е поинаку наведено)

18 Административни и продажни трошоци

	За годината завршена на 31 декември 2012		За годината завршена на 31 декември 2011	
	Административни	Продажни	Административни	Продажни
Одобрен попуст на купувачи	-	108,075	-	-
Консултантски услуги	30,898	-	36,639	-
Трошоци на вработени	28,279	6,192	26,977	3,698
Адвокатски услуги	18,507	-	7,901	-
Услуги	6,806	7,039	5,865	13,877
Даноци и останати надоместоци	5,549	64	4,042	-
Маркетинг и промоции	2,768	5,986	3,331	964
Амортизација и депрецијација (Белешка 6)	2,726	31	2,814	31
Материјали, резервни делови и енергија	1,983	1,316	1,476	1,496
Исправка на вредноста на останати краткорочни финансиски средства	-	-	-	89
Отпис на побарувања	-	11,155	-	-
Растур, расипување и крш (Белешка 8)	-	8,402	-	-
Отпис на застарени залихи (Белешка 8)	-	7,283	-	964
Кусоци	-	180	-	66
Сегашна вредност на продадени и отпишани средства	-	31	-	5,672
Исправка на вредноста на оштетени побарувања	-	-	-	623,298
Исправка на вредноста на останати сомнителни побарувања	-	-	-	40
Останати трошоци и провизии	12,303	1,495	16,322	53,642
	109,819	157,249	105,367	703,837

19 Трошоци на вработени

	2012	2011
Нето плати	121,331	128,478
Персонален данок и задолжителни придонеси	56,440	57,131
Останати надоместоци	18,492	14,633
	196,263	200,242

20 Останати деловни приходи

	2012	2011
Приход од исправка на вредноста на залихите	33,988	-
Отпис на обврски и вишоци на залихи	97	601
Продадени материјали	17	777
Приход од вложувања во државни обврзници	-	368
Приход од продадени материјални средства	-	2,033
Останати приходи	8,180	10,087
	42,282	13,866

Износот од 33,988 илјади Денари се однесува на ослободување на претходно признаената исправка за загуби поради оштетување на залихите продадени во текот на годината завршена на 31 декември 2012 година.

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2012
(Сите износи се изразени во илјади Денари освен доколку не е поинаку наведено)

21 Финансиски приходи и расходи

	2012	2011
Финансиски приходи		
Приходи по камати	3,066	13,793
Добивки од курсни разлики	5,090	4,670
	8,156	18,463
Финансиски расходи		
(Трошоци) по камати	(28,832)	(19,561)
Банкарски (провизии)	(6,347)	(3,394)
Курсни разлики (загуби)	(6,004)	(4,578)
	(41,183)	(27,533)
Финансиски (расходи), нето	(33,027)	(9,070)

22 Даночен расход

	2012	2011
Тековен данок	-	64,331
Одложен данок	-	-
	-	64,331

Усогласувањето на данокот од добивка со добивката според Извештајот за сеопфатната добивка за 2012 и 2011 е како што следи:

	2012	2011
Неодбитни трошоци за даночни цели	33,064	643,315
Даночен кредит за расходите со одложено признавање	(606,316)	-
	-	643,315
Данок по стапка од 10%	-	64,331

Даночниот кредит во износ од 606,316 илјади Денари се однесува на трошоците за исправка на вредноста на побарувањата од Phalercos LTD Cyprus и FHL H. Kyriakidis Marbles - Granites S.A. ("FHL") признати во 2011 година, при што на располагање немаше соодветна документација како што се бара од страна на даночните власти со цел овие побарувања да бидат признаени како одбитни трошоци. Оттука, овие трошоци се сметаат за неодбитни трошоци и данок од 10% се признава во финансиските извештаи со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2011 година. Понатаму, како што е прикажано во Белешка 9 кон финансиските извештаи, во 2012 година Друштвото ги доби сите соодветни документи: како што се Потврда за приемот на барањето и прифаќање на побарувањата од страна на ликвидаторот за Phalercos LTD Cyprus и Награда на Меѓународниот арбитражен суд за FHL, и искажа даночен кредит на расходите со одложено признавање во износ од 606,316 илјади Денари.

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2012
(Сите износи се изразени во илјади Денари освен доколку не е поинаку наведено)

23 Трансакции со поврзани субјекти

Табелата во продолжение го прикажува обемот и салдата од трансакциите со поврзаните субјекти со состојба на и за годините што завршуваат на 31 декември 2012 и 2011:

31 декември 2012	Парични средства	Побарувања	Обврски	Приходи	Набавки
<i>Stone Works Holding Cooperatief U.A Netherlands</i>	-	-	12,300	-	12,300
<i>Castleblock Limited Nicosia Cyprus</i>	-	101,110	-	227,587	2,272
<i>NBGI Private Equity London</i>	-	6,715	4,673	6,715	4,933
<i>Ethemba Capital No.8 NV Curacao Netherlands Antilles</i>	-	-	2,030	-	2,030
Стопанска Банка АД Скопје	243	-	-	-	-
Надоместоци за раководството	-	-	-	-	12,491
	243	107,825	19,003	234,302	34,026

31 декември 2011	Парични средства	Побарувања	Обврски	Приходи	Набавки
<i>Stone Works Holding Cooperatief U.A Netherlands</i>	-	-	-	-	24,625
<i>Castleblock Limited Nicosia Cyprus</i>	-	285,633	-	671,101	6,714
<i>NBGI Private Equity London</i>	-	3,067	-	6,610	4,059
<i>Ethemba Capital No.8 NV Curacao Netherlands Antilles</i>	-	-	2,030	-	2,029
Стопанска Банка АД Скопје	203	-	-	-	-
Надоместоци за раководството	-	-	-	-	19,378
	203	288,700	2,030	677,711	56,805

24 Заработувачка по акција

Основна заработувачка по акција се пресметува по пат на делење на добивката која припаѓа на имателите на обични акции со пондерираниот просечен број на обични акции во оптек во текот на годината.

	2012	2011
Добивка / Загуба расположлива на акционерите на Друштвото	118,153	(339,235)
Просечен пондериран број на обични акции	4,686,858	4,686,858
Основна заработувачка по акција (МКД по акција)	25,21	(72,38)

25 Неизвесни обврски

Хипотеки

Обезбедените хипотеки се како што следи:

	2012	2011
Недвижности, постројки и опрема	159,900	159,913
Машини и опрема	356,700	356,729
	516,600	516,642

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2012
(Сите износи се изразени во илјади Денари освен доколку не е поинаку наведено)

Неизвесни обврски (продолжува)

Гаранции

Обезбедените гаранции се како што следи:

	2012	2011
Издадени од Комерцијална Банка АД Скопје	8,000	8,000
	8,000	8,000

Корисник на гаранцијата е еден добавувач на Друштвото. Гаранцијата служи како сигурност дека Друштвото ќе ги плаќа навремено обврските кон добавувачот.

Судски спорови

Со состојба на 31 декември 2012 година, проценетата денарска противвредност на судските постапки покренати против Друштвото изнесува вкупно 4,873 илјади Денари (2011: 4,099 илјади Денари). Не се антиципирани материјално значајни обврски кои би произлегле од овие судски постапки, бидејќи професионалните правни совети покажуваат дека нема веројатност за појава на значителни загуби.

Даночни инспекции

Заклучно со 31 декември 2012 година извршени се следните даночни инспекции од страна на даночните органи:

- За ДДВ до 30 јуни 2009;
- За персонален данок и данок на добивка за периодот од 1 јануари 2007 до 31 декември 2008;
- За даноци на концесии до 31 декември 2011;
- За данок по задршка до 31 март 2012.

За неревидираниот даночен период, и тоа, за ДДВ од 1 јули 2009 до 31 декември 2012 и за персоналниот данок и данокот на добивка - за 2006, 2009, 2010, 2011 и 2012 година, постои ризик од утврдување на дополнителни даноци и евентуални санкции доколку биде извршена таква даночна инспекција. Друштвото врши редовна проценка на потенцијалните обврски кои се очекува да произлезат од даночните инспекции од изминатите години. Раководството смета дека износите кои би можеле да се појават нема да имаат значаен ефект врз финансиските резултати и паричните текови.

26 Преземени обврски

Плаќања за оперативен наем

Со состојба на 31 декември 2012 година, плаќањата за оперативен наем се однесуваат на наем на возила. Распоредот за плаќање на оперативниот наем е како што следи:

	2012	2011
Плаќања за оперативен наем		
Сегашна вредност на плаќањето:		
Во рок од 1 година	1,931	1,931
Во рок од 1-5 години	884	2,815
	2,815	4,746

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2012
(Сите износи се изразени во илјади Денари освен доколку не е поинаку наведено)

27 Договори за концесија

Во текот на 2000 и 2001 година, Друштвото и Министерството за Економија на Република Македонија потпишаа неколку договори за концесија за целите на истражување и експлоатација на локални наоѓалишта на ресурси за мермер. Согласно иницијалните одредби, Друштвото има добиено концесија за горенаведените активности за период од 30 години.

Во продолжение се дадени основните одредби од договорите за концесија согласно со кои Друштвото ги има следните обврски:

- Годишен надоместок за користење на локацијата за која е издадена концесијата во износ од 353 илјади Денари, и
- Надоместок за концесија на продадени количини на комерцијален мермер врз основа на Методологијата утврдена од Министерството за Економија на РМ за:
 - блокови 5% од вредноста на материјалот утврден во износ од 18 илјади Денари по метар кубен;
 - томболони 5% од вредноста на материјалот утврден на 9 илјади Денари по метар кубен;
 - материјал различен од блокови и томболони, кршен или мелен 20 Денари по тон.

28 Известување по деловни сегменти

На 31 декември 2012 и 2011 година, Друштвото е организирано во следниве деловни сегменти:

- рудник;
- фабрика.

Резултатите од работењето по сегменти за годините што завршуваат на 31 декември 2012 и 2011 се како што следат:

	Рудник	Фабрика	Вкупно
Година што завршува на 31 декември 2012			
Продажба	578,906	237,205	816,111
Добивка/загуба од деловни активности	170,066	(18,886)	151,180
Финансиски резултат, нето			(33,027)
Добивка пред оданочување			118,153
Данок од добивка			-
Добивка за годината			118,153
Останата сеопфатна добивка			-
Вкупна сеопфатна добивка за годината			118,153
Година што завршува на 31 декември 2011			
Продажба	698,052	135,367	833,419
Добивка/загуба од деловни активности	(187,881)	(77,953)	(265,834)
Финансиски резултат, нето			(9,070)
Загуба пред оданочување			(274,904)
Данок од добивка			(64,331)
Загуба за годината			(339,235)
Останата сеопфатна добивка			-
Вкупна сеопфатна загуба за годината			(339,235)

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2012
(Сите износи се изразени во илјади Денари освен доколку не е поинаку наведено)

Известување по деловни сегменти (продолжува)

Сегментните средства и обврски на 31 декември 2012 и 2011 година се како што следи:

	Рудник	Фабрика	Вкупно
31 декември 2012			
Вкупно средства	1,069,855	646,351	1,716,206
Обврски	547,699	179,808	727,507
Инвестиции	162,570	9,943	172,513
	Рудник	Фабрика	Вкупно
31 декември 2011			
Вкупно средства	970,667	632,105	1,602,772
Обврски	444,242	42,979	487,221
Инвестиции	84,234	12,524	96,758

Продажбата по географски региони е како што следи:

	2012	2011
Македонија	44,950	54,864
Грција	415,872	11,449
Кипар	227,195	671,101
Поранешна Југославија	38,217	38,899
Останати	89,877	57,106
	816,111	833,419

29 Настани по датумот на известување

По 31 декември 2012 година - датумот на известување до одобрувањето на овие финансиски извештаи, нема настани одразени во финансиските извештаи или настани кои се материјално значајни за обелоденување во финансиските извештаи.

30 Одобрување на финансиските извештаи

Финансиските извештаи за годината што завршува на 31 декември 2012 година (вклучувајќи ги и компаративните информации) се одобрени од Одборот на Директори на Друштвото на ден 28 февруари 2013 година и потпишани во негово име од:

Г-дин Theodoros Malfas
Претседател на Одборот на Директори

Г-дин Ilias Rigopoulos
Главен Извршен Директор

www.grant-thornton.com.mk